

Rozhovor se synem prof. Procházky...

<http://www.politictivezni.cz/rozhovor-s-hubertem-prochazkou.html>

prof. MUDr. Hubert Procházka

(19. 10. 1885 Kobeřice u Vyškova – 18. 10. 1935 Brno)

Po maturitě na brněnském gymnáziu vystudoval pražskou lékařskou fakultu, promoval v roce 1914. Za první světové války byl na italském bojišti na Piavě. Po válce se stal asistentem na pražské psychiatrické klinice profesora Karla Kuffnera. V roce 1928 byl **habilitován z psychiatrie a neuropatologie**, o rok později byl jmenován mimořádným profesorem a pověřen vedením brněnské neuropsychiatrické kliniky, kterou nově zorganizoval. V Brně zastával i post děkana lékařské fakulty. Byl rovněž předsedou lékařské komory pro zemi moravskoslezskou. Jeho odborný zájem byl věnován hlavně **Huntingtonově chorobě**, jeho práci však přervala náhlá tragická smrt – stal se obětí svého povolání, když byl připraven o život svým duševně nemocným pacientem.

prof. MUDr. Karel Popek (2. 7. 1899 Brno – 14. 2. 1971 Brno)

Celá jeho profesionální dráha byla spjata s jeho rodným Brnem. Zde po maturitě nastoupil na nově otevřenou Masarykovu univerzitu, byl jedním z jejích prvních posluchačů a v roce 1926 na ní promoval. Ještě za studií pracoval jako nehonorovaný asistent na normální anatomii u profesora Otomara Völkeho a pak na klinice pro choroby duševní a nervové u profesora Karla Bělohradského. Zde po promoci zůstal jako honorovaný asistent. Během let absolvoval mnoho studijních pobytů v Německu, Rakousku a Francii, **například u Georgese Guillaína v Paříži** či na známé vídeňské psychiatrické klinice Julia Wagnera-Jauregga. Z neurologie a psychiatrie se habilitoval v roce 1936. Na brněnské klinice se mezitím krátce po sobě vystříдалo několik přednostů. Karel Bělohradský zemřel po atentátu psychotika, Hubert Procházka na náhlou srdeční příhodu a Miroslav Křivý byl umučen v koncentračním táboře. Hned po válce došlo k rozdělení kliniky na samostatné psychiatrické a neurologické pracoviště. Přednostou neurologie se stal Karel Popek, jenž byl jmenován profesorem. Z kliniky vybudoval moderní ústav, který vedl 26 let, až do své smrti v roce 1971. Vytvořil vynikající školu, z níž vzešli četní významní neurologové nejen moravští, ale i čeští. Jeho vlastní vědecká činnost zahrnovala mnoho oblastí neurologie. Založil a řídil vědeckou laboratoř pro výzkum

antropozoonóz. Napsal několik kapitol do kolektivní učebnice „Speciální neurologie“. Již v roce 1934 se podílel rovněž na přípravě protialkoholních zákonů a společně s JUDr. Vladimírem Kubešem vypracovali návrh zákona, který zaváděl krevní zkoušky na alkohol v krvi. Byl zakladatelem Poradny sociálně-zdravotní péče o zdrženlivosti v Brně (předchůdkyně protialkoholních poraden) a přišel taktéž s novým návrhem systému ústavního léčení alkoholiků. Zasloužil se o péči o mládež a zlepšení péče, výuky a výchovy slabomyslných i mravně narušených dětí. Je považován za zakladatele dětské neurologie v Československu. Měl vynikající paměť, která mu umožňovala bez přípravy diskutovat na jakýchkoli seminářích a odborných fórech.

Kanderův příznak

Profesor Popek s nadšením vyhledával a sbíral příznaky a syndromy spojené se jménem autora. V neurologii je jich dlouhá řada. A tak se to na klinice vždy hemžilo jmény slavných lékařů, kteří byli nějak spjati s určitým příznakem. Jednou při velké vizitě pan profesor vyšetřoval u jednoho pacienta plantární reflex. Tu jeden z přihlížejících mladých asistentů polohlasem utrousil: „Hele, Kanderův příznak!“ Profesor neřekl nic, ale po několik dní setrval zahrabán v knihovně, probíral se starými i novými folianty a pátral. Konečně se asi po týdnu zeptal onoho asistenta: „Pane kolego, prosím vás, co je to ten Kanderův příznak? Já to neznám a nikde v literatuře to nemohu najít.“ Asistent zrozpačitel: „To je tak, pane profesore. U nás v domě bydlí jeden švec, jmenuje se Kander, a ten má často ischias. Když mu vyšetřuji plantární reflex, vždycky se hrozně chechtá, protože je strašně lechtivý. No tak tomu říkám Kanderův příznak...“